

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 04.02.1988, sp. zn. 16 Co 579/87, ECLI:CZ:KSBR:1988:16.CO.579.1987.1

Číslo: 13/1990

Právní věta: Jestliže dlužník neuvede při plnění dluhu, který z více dluhů chce plnit, uhradí se dluh nejdříve splatný, třebaže by mohl být promlčený. V takovém případě nemůže se dlužník následně dovolávat s úspěchem promlčení dluhu, na který bylo plněno uvedeným způsobem.

Soud: Krajský soud v Brně

Datum rozhodnutí: 04.02.1988

Spisová značka: 16 Co 579/87

Číslo rozhodnutí: 13

Číslo sešitu: 2-3

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Dluh, Promlčení, Splnění závazku

Předpisy: 40/1964 Sb. § 73
§ 100

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rozsudkem městského soudu v Brně bylo žalovanému uloženo zaplatit žalobci částku 632,50 Kčs s 3 % úroky od 10. 12. 1986 do zaplacení, a to do 15 dnů od právní moci rozsudku. Žaloba žalobce byla však zamítnuta, pokud šlo o další částku 728,- Kčs s příslušenstvím.

Proti výroku rozsudku o uložení platební povinnosti částkou 632,50 Kčs podal odvolání žalovaný. Uváděl, že pro toto své rozhodnutí nezjistil soud prvního stupně náležitě skutečný stav a dospěl k nesprávným právním závěrům. Poukázal na smlouvy uzavřené mezi žalobcem a žalovaným, jež byly uzavřeny 1. 10. 1985 a ještě dříve v roce 1972, poukázal na vyšší dohodnuté úhrady žalované za užívání garáže a také na nesprávné započtení žalovaným zaplacené částky 600,- Kčs. Uváděl, že byla-li jím tato částka žalobci zaplacená a byla-li současně u soudu vznesena námitka promlčení, pak bylo z jeho strany dáno dostatečně najevo, jaký dluh chtěl uhradit. Byl proto toho názoru, že žaloba měla být v celém rozsahu zamítnuta. Z uvedených důvodů navrhoval, aby rozsudek soudu prvního stupně byl změněn tak, že se žaloba zamítá, a aby žalobci bylo uloženo uhradit mu náklady řízení před soudy obou stupňů.

V odvolacím řízení žalovaný ještě podrobněji uvedl, že žalobci poslal 18. 4. 1987 částku 600,- Kčs a na poštovní poukázce uvedl, že platí dlužné nájemné. Úhrady za užívání garáže platí v dohodnuté vyšší podle dohody se žalobcem z roku 1972 v částce 22,25 Kčs měsíčně. S předchozím uživatelem garáže se dohodl o tom, že mu uhradí náklady vynaložené na zařízení garáže, a z tohoto důvodu mu

zaplatil 9000,- Kčs. Když se stal uživatelem garáže, provedl další stavební úpravy na garáži; na tyto práce vynaložil 2800,- Kčs. S tehdejším vlastníkem garáže (tedy s právním předchůdcem žalobce) o těchto výdajích nejednal. Žalovaný poukazoval na to, že soudu zaslal písemné podání, v němž namítl promlčení části pohledávky žalobce k 10. 12. 1984.

Žalobce navrhoval potvrzení rozsudku soudu prvního stupně. Částku 600,- Kčs na dlužnou úhradu na užívání garáže od žalovaného obdržel. O tom, že žalovaný vznesl námitku promlčení části jeho nároku na tuto úhradu, se dozvěděl až později v souvislosti s tímto soudním řízením, když mu spolu s předvoláním k soudu byl zaslán opis podání žalovaného, adresovaného soudu, v němž promlčení namítal.

Krajský soud v Brně potvrdil svým rozsudkem uvedený rozsudek soudu prvního stupně a žádnému z účastníků řízení nepřiznal náhradu nákladů řízení před odvolacím soudem.

Z odůvodnění:

V projednávané věci bylo zjištěno, že se žalovaný stal podle rozhodnutí obvodního národního výboru B. ze 16. 9. 1966 uživatelem garáže v domě č. 11 v B. (v ulici K.), jehož spoluvlastníky byli tehdy K. D. a J. D., kteří později převedli tento dům smluvně na žalobce. Mezi žalobcem a žalovaným byla uzavřena dohoda o úhradě za užívání garáže 51,- Kčs měsíčně, ale s přihlédnutím k nákladům, které žalovaný vynaložil na stavební úpravy garáže, dohodli se posléze na tom, že po dobu několika let bude tato úhrada snížena na 22,25 Kčs počínaje od 1. 1. 1972. Od 1. 6. 1983 byl však žalovaný povinen platit měsíčně úhradu za užívání garáže již ve výši 51,- Kčs a platil pouze 22,25 Kčs, takže vznikl na úhradách dluh za dobu od 1. 6. 1983.

Žalobce žalobu podal 10. 12. 1986 a v průběhu řízení jí rozšířil tak, že se domáhal dlužné částky za dobu od 1. 6. 1983 do 30. 6. 1987, tj. za dobu 49 měsíců, v celkové výši 1360,50 Kčs. Od 1. 6. 1983 do 30. 6. 1987 měl odpůrce za užívání garáže zaplatit celkem 1 866,50 Kčs, takže ke dni rozhodnutí soudu dlužil 632,50 Kčs. Poněvadž soud prvního stupně uložil žalovanému tuto dlužnou částku zaplatit, rozhodl se správně a odvolací soud proto rozsudek soudu prvního stupně podle ustanovení § 210 o. s. ř. potvrdil.

Stejně tak rozhodl správně o nákladech řízení před soudem prvního stupně, když navrhovatel po částečné úhradě dluhu žalobu neomezil. Žádný z účastníků pak neměl v řízení plný prospěch (§ 142 dost. 2, o. s. ř.).

K námitce žalovaného, že úhradou částky 600,- Kčs nemohl plnit dluh, který považoval za promlčený, když současně s poskytnutou platbou vznesl k soudu námitku promlčení, je třeba uvést, že vznesení námítky promlčení u soudu má za následek, že promlčený dluh nemůže být soudem věřiteli přiznán a dlužník zavázán splnit promlčený dluh (§ 100 odst. 1 o. z.).

Má-li věřiteli dlužník splnit více dluhů a plnění nestačí na vyrovnání všech, je vyrovnán dluh, o němž dlužník při plnění prohlásí, že jej chce splnit; jinak je plněním uhrazen dluh nejdříve splatný, a to nejprve jeho příslušenství (§ 73 o. z.).

Při poukázání částky 600,- Kčs žalovaný nesdělil žalobci, který dluh chce uhradit. Nesdělil mu ani, že namítá promlčení případných nároků na úhradu dlužných částek do 10. 12. 1984, čímž by dal najevo svou vůli uhradit dluhy vzniklé až po 10. 12. 1984. S námitkou promlčení vznesenou žalovaným v podání, doručeném soudu 16. 4. 1987, byl žalobce seznámen zasláním opisu tohoto podání, které mu bylo uloženo na poště 6. 5. 1987, tedy až po zaplacení částky 600,- Kčs. Proto tuto částkou byly zaplaceny dlužné úhrady za užívání garáže za dobu od 1. 6. 1983 do 31. 5. 1985.

Žalobce byl v odvolacím řízení úspěšný, ale práva na náhradu nákladů řízení se vzdal. Proto o

nákladech odvolacího řízení rozhodl odvolací soud tak, že žádný z účastníků nemá na jejich náhradu právo.